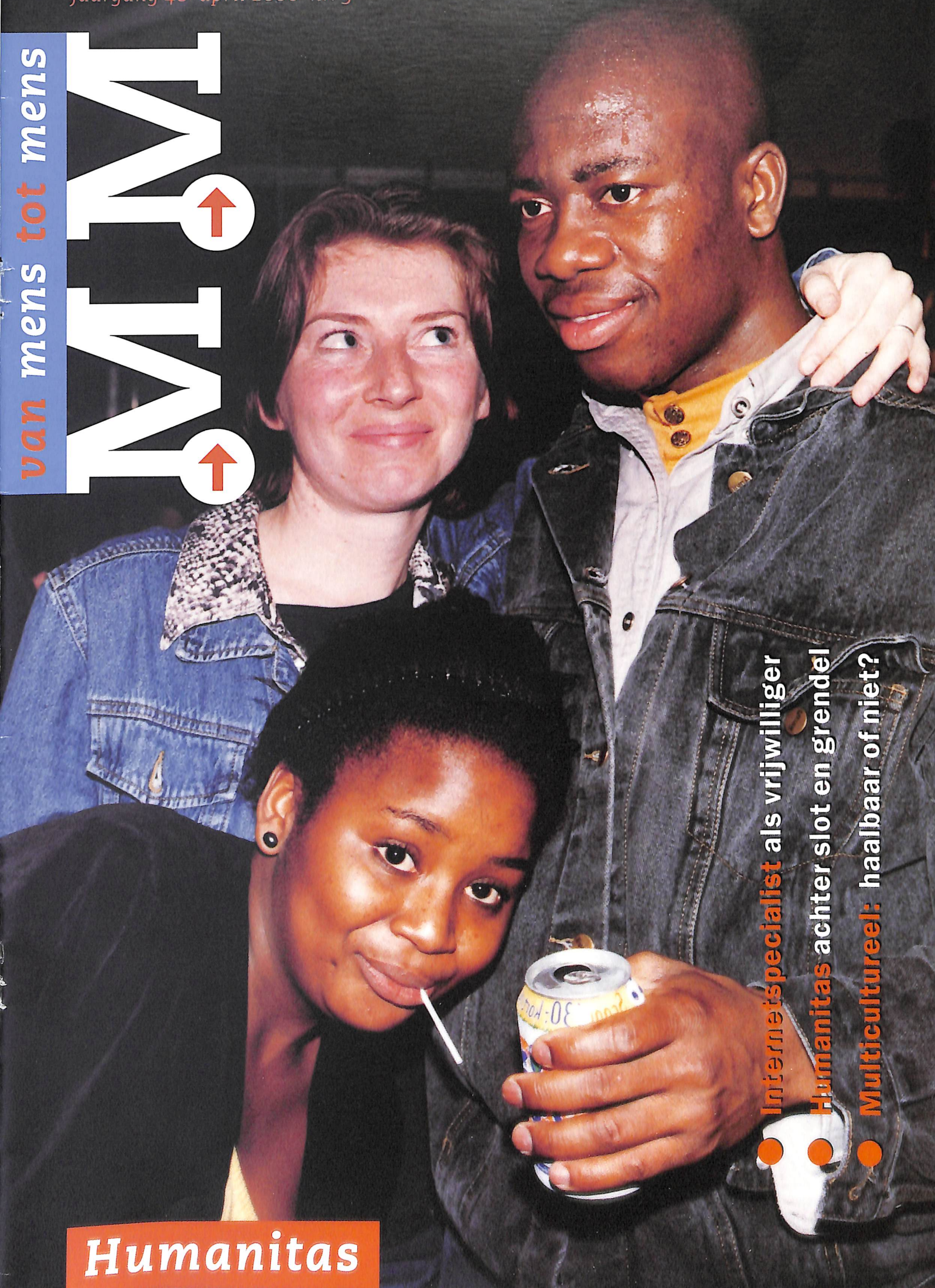

van mens tot mens

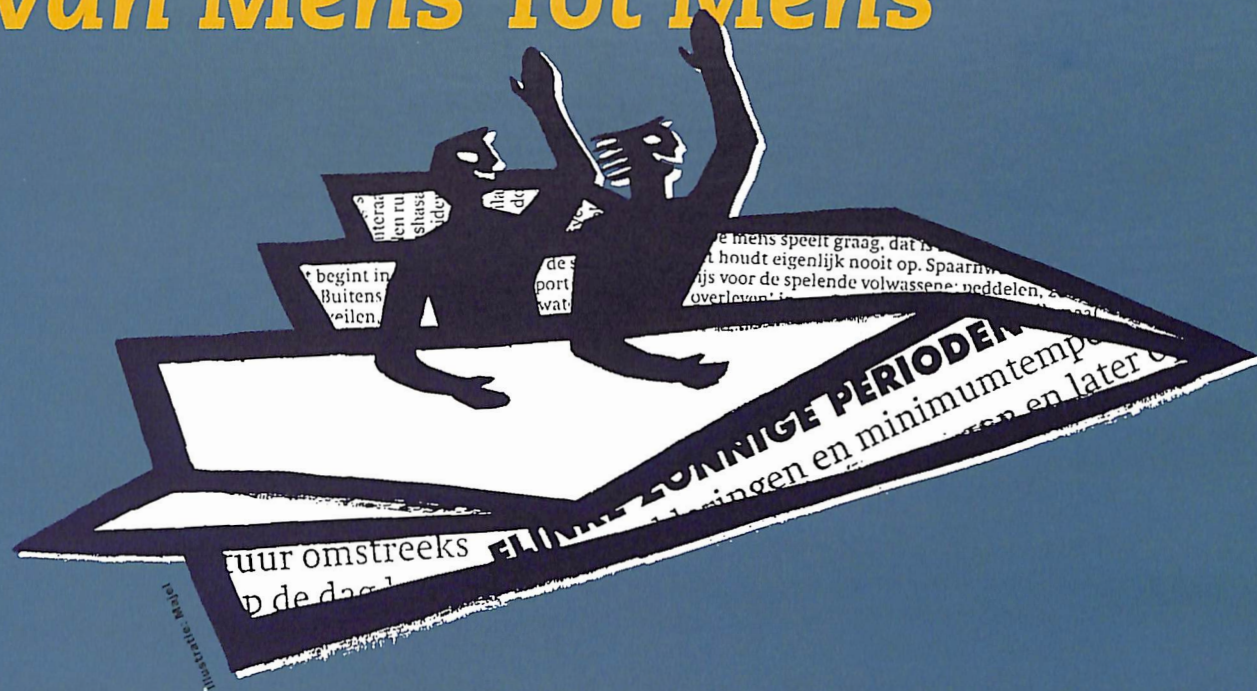
MTM

- **Internetspecialist** als vrijwilliger
- **Humanitas** achter slot en grendel
- **Multicultureel**: haalbaar of niet?

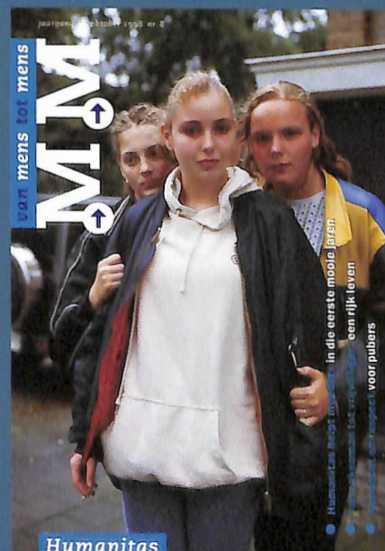
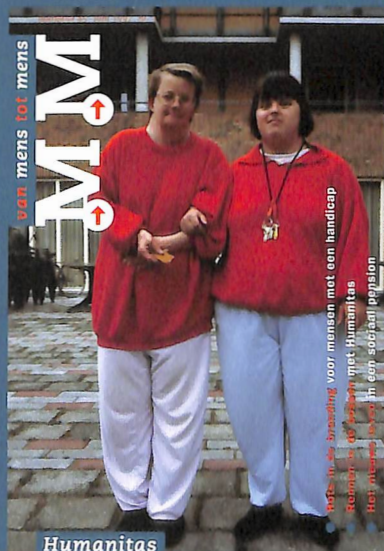
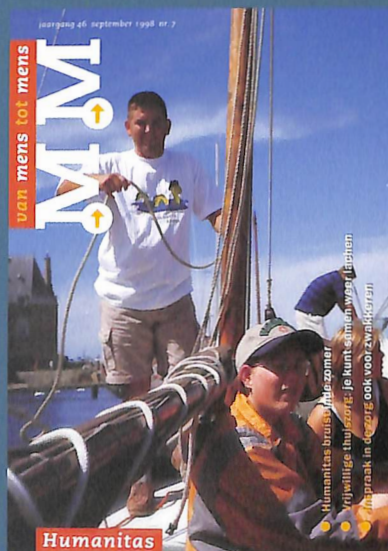
Humanitas

➔ Ook vrijwilligers krijgen Van Mens Tot Mens

➔ Naast de leden en donateurs van Humanitas ontvangen ook alle vrijwilligers van Humanitas tien keer per jaar Van Mens tot Mens. Het is van belang dat iedereen op de hoogte wordt gehouden van alle activiteiten en al het nieuws van Humanitas. Elke afdeling van Humanitas kan de namen en

adressen van haar vrijwilligers aan de redactie doorgeven. Alle vrijwilligers zullen dan zo spoedig mogelijk in het lezersbestand worden opgenomen. Vrijwilligers die nog geen Van Mens tot Mens ontvangen kunnen hiervoor contact opnemen met hun afdeling.

Humanitas

➔ Voor meer informatie
redactie Van Mens Tot Mens
☎ 020 · 5231100

6

15

4 Humanitas Nieuws

Rouwmaatjes in Nijmegen.

6 'Er wordt op mij gelet'

Mevrouw Rus voelt zich veilig dankzij de telefooncirkel van Humanitas.

8 Internetspecialist als vrijwilliger

Interview Huub Lems, Praatlijn Humanitas.

10 Hulp achter de tralies

Vrijwilligerswerk in en buiten de gevangenis.

12 Dagboek van een vrijwilliger

Rinus Brugman, verstandelijk gehandicapten.

13 Afdeling Coevorden

Vernieuwingsdrift in Drenthe.

14 Zusters

Nieuws van zusterorganisaties van Humanitas.

15 Mening

Multiculturele samenleving onhaalbaar?

16 Agenda

17 Organisatie

Nieuws voor kader en bestuurders.

18 Postbus 71

Mr. Ton van de Brink beantwoordt brieven van lezers.

14

De waarde van aandelen

Als klein meisje hoorde ik op de radio altijd de magische gong, gevolgd door de aankondiging 'Beursplein 5'. Ik begreep er niets van. Ik herinner mij nog termen als Koninklijke Olie of 'de beurs is lauw'. Het had te maken met geld, maar verder had ik geen idee wat het inhield. Die beursgong klinkt geloof ik niet meer. Tegenwoordig heeft de krant enkele pagina's nodig om de beurskoersen weer te geven. Maar het heeft nog steeds te maken met geld en mensen die daar dagelijks mee bezig zijn. Steeds meer mensen houden zich bezig met geld. En misschien is dat wel onvermijdelijk dankzij ons welvaartspeil: steeds meer mensen hebben geld. Maar snappen doe ik het nog steeds niet, of ik wil het niet snappen. Ik wil niet snappen dat mensen dagelijks hun geld tellen als een soort Dagobert Duck en het vermeerderen door op de beurs te speculeren. Ik wil niet snappen dat er mensen zijn die op één dag hun vermogen met miljarden zien stijgen. Wat mij betreft draait het in het leven om heel andere aandelen. Ik heb in mijn omgeving wel vijf mensen die ernstig ziek zijn. Hun leven wordt door elkaar geschud en hangt aan een zijden draad. Alle randverschijnselen van het leven worden overboord gezet en alleen het essentiële blijft

Foto: Henk Thomas

over. Met hen praat ik over onzekerheid en angst, maar ook over hoop en toekomstverwachtingen, over aandacht en betrokkenheid en over leuke, plezierige dingen. Ernst en humor wisselen elkaar af. Maar ik kan u verzekeren: het gaat nooit over geld. Ik weet dat geld best een probleem voor hen kan zijn of worden, zeker onder hun onzekere condities. Maar het leven zelf komt op de eerste plaats. Het bijzondere is dat de 'aandelen' die hier tegenover staan zonder uitzondering goud waard zijn. Beursgangers en -handelaars kunnen daar nog veel van leren.

Ineke van der Wel
voorzitter Humanitas

Jaargang 48 april 2000 nr. 3

Van Mens Tot Mens
is het tijdschrift van Humanitas,
vereniging voor maatschappelijke dienst-
verlening en samenlevingsopbouw.

Humanitas

Foto: Henk Thomas

■ **Activerend huisbezoek helpt ouderen om weer volop in de maatschappij te staan.**

Hilversum activeert ouderen

● Eén van de oudste initiatieven van Humanitas, vriendschappelijk huisbezoek, is nog altijd springlevend en zeer actueel. Ondanks alle aandacht in de samenleving voor eenzaamheid van ouderen, bestaat er bij grote groepen mensen nog sterke behoefte aan extra steun en aandacht. Om die reden start de afdeling Hilversum een project activerend huisbezoek. Zelfstandig wonende ouderen die een moeilijke periode in hun leven doormaken, kunnen er gebruik van maken wanneer zij een steuntje in de rug nodig hebben. Door het verlies van een partner, achteruitgang van de gezondheid of een verhuizing kunnen zij gemakkelijk in een sociaal isolement raken. 'Uit recent onderzoek blijkt dat één op de drie ouderen last heeft van gevoelens van eenzaamheid' zegt Inge Duifhuizen, coördinator van het project. 'Wij kunnen via tijdelijke ondersteuning proberen deze mensen te stimuleren, zodat het dagelijks leven plezieriger wordt en er weer toekomstperspectief ontstaat.'

Rouwmaatjes in Nijmegen

● Onder de vlag van Humanitas starten Lia (coördinator) en José (vrijwilligster) in Nijmegen het project Steun bij verlies. Hoe wel rouwen om een persoonlijk verlies bij het leven hoort, weten veel mensen niet goed hoe zij daarmee moeten omgaan. Velen generen zich om openlijk voor hun verdriet uit te komen. Het Nijmeegse project van Humanitas helpt hen een handje om rouw een plaats te geven. 'Rouwen wordt altijd geassocieerd met de dood van een geliefd persoon', vertelt Lia. 'Een partner, kind of ouder. Maar rouwen doe je ook na het verlies van gezondheid, werk, een relatie of zelfs een innige wens die niet vervuld kan worden. Dat kan allemaal zo pijnlijk zijn dat een rouwproces nodig is voor de verwerking ervan.' Andere voorbeelden van persoonlijk verlies die tot rouw leiden zijn kinderen die het huis uit gaan, pensionering of echtscheiding. Het verdriet om zulke verliezen wordt vaak weggestopt, met alle gevolgen van dien. Het kan op den duur leiden tot depressies en zelfs tot lichamelijke kwalen. Omdat Lia en José uit eigen ervaring weten wat rouw is, besloten ze dit

ondersteuningsproject op te zetten. Samen met ongeveer twintig nog te werven vrijwilligers zullen zij wekelijks op huisbezoek gaan bij mensen die hulp bij verliesverwerking nodig hebben. De vrijwilligers krijgen een speciale training voor *rouwmaatje*. Het project wil gaan samenwerken met huisartsen, de Thuishulp, de Riagg en begrafenisondernemers om zo in contact te komen met rouwenden.

Zwijndrecht helpt moeders

● De gemeente Zwijndrecht geeft Humanitas een steuntje in de rug bij haar hulp aan moeders van gezinnen met jonge kinderen. Het college van B&W van Zwijndrecht wil 30.000 gulden aan subsidie geven aan het Humanitas-initiatief Home-Start. Bij dit project bieden vrijwilligers steun, vriendschap en praktische hulp aan gezinnen met jonge kinderen die behoefte hebben aan ondersteuning. Het college wil het project subsidiëren mits er extra aandacht wordt geschonken aan allochtone gezinnen in Zwijndrecht en als de provincie Zuid-Holland Home-Start voor 70.000 steunt.

Alkmaar start hulp aan jonge asielzoekers

● De afdeling Alkmaar van Humanitas start met hulp aan jonge asielzoekers die zonder familie of andere verwanten naar Nederland zijn gekomen. In samenwerking met Samah, de stichting van Humanitas die zich bezighoudt met hulp aan alleenstaande minderjarige asielzoekers (ama's), wil Humanitas ze in contact brengen met Nederlandse leeftijdgenoten en gezinnen die hen tijdelijk kunnen opvangen. Doordat zij geen steun krijgen van familie of andere relaties, leven zij vaak in een isolement. Daardoor integreren deze jonge vluchtelingen niet in de samenleving en lopen zij een groot risico op vereenzaming. 'Wij brengen ama's die dat willen in contact met families die ze thuis willen ontvangen', zo licht afdelingsvoorzitter M. Bolte het initiatief toe. 'Op die manier kunnen zij van alles ondernemen, de Nederlandse taal leren of gewoon een kopje thee drinken. Het zou bijzonder leuk zijn als zo'n gezin kinderen heeft in dezelfde leeftijd als de ama.'

Drentse gastouders

● Af en toe een weekend een kind over de vloer dat heel goed wat extra steun kan gebruiken. Dat is het uitgangspunt van een nieuw project van de afdeling Zuid-Drenthe. Het *Gastouders / Opa's en Oma's logeerproject* heeft als doel om kinderen uit bijvoorbeeld probleemgezinnen of die lijden aan hyperactiviteit (ADHD) minimaal één weekend bij een gastgezin in Hoogeveen en omstreken onder te brengen. In een andere omgeving dan die van thuis hebben de ouders even tijd voor zichzelf of voor andere kinderen uit het gezin. De kinderen zelf kunnen zich koesteren in de extra aandacht die zij van hun tijdelijke gastgezin krijgen. Een speurtocht naar vrijwilligers om het project te coördineren heeft geleid naar Jannie ter Borg en Dinie Huybrechts. Zij zullen ervoor zorgen dat de kinderen een mooie tijd doorbrengen bij de gastgezinnen.

Wachlijst Home-Start Walcheren

● Door de groeiende belangstelling en een tekort aan vrijwilligers heeft Home-Start Walcheren voor het eerst in haar bestaan een wachtlijst. Home-Start biedt steun, vriendschap en praktische hulp door vrijwilligers aan gezinnen met jonge kinderen die behoefte hebben aan ondersteuning. Op veel plaatsen in het land is Humanitas actief met Home-Start. Deze initiatieven mogen zich ver-

heugen in een zeer grote belangstelling. In de eerste plaats van gezinnen met jonge kinderen, die best een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Maar ook gemeenten die met hun jeugdbeleid streven naar het voorkomen van problemen met jongeren. Eén van de manieren is om gezinnen waar het even niet zo goed gaat de helpende hand te reiken. Daardoor kan worden voorkomen dat problemen met opvoeding de ouders teveel worden, met alle gevolgen van dien. Tijdige hulp kan voorkomen dat ouders en kinderen in aanraking komen met de jeugdhulpverlening. Op Walcheren is Home-Start een gezamenlijk initiatief van Humanitas en de plaatselijke welzijnsorganisatie Scoop. Eind dit jaar wordt het project verzelfstandigd en volledig overgedragen aan Humanitas. Nog dit jaar wordt Home-Start uitgebreid om aan de stijgende vraag te kunnen voldoen.

Nieuw wooncentrum in Zutphen

Eind januari legden de bewoners van het wooncentrum de Kloetschup in Warnsveld (Gelderland) van Humanitas de eerste steen van hun nieuwe onderkomen. Het zag er nog een tijdje naar uit dat die eerste steen er nooit zou komen. De bewoners, mensen met een verstandelijke handicap, kunnen de huur van een nieuw te bouwen wooncentrum eigenlijk niet betalen. Het wooncentrum is een onderdeel van de werkstichting Humanitas DMH (Dienstverlening Mensen met een Handicap). De woningbouwvereniging Hanzewonen bouwt een pand waarin vijftien appartementen, een ontmoetingsruimte en een kantoor worden ondergebracht. De bestaande appartementen zijn te klein. De bewoners zouden graag wat meer bewegingsvrijheid willen hebben dan de elf vierkante meter per persoon die zij nu ter beschikking hebben. Daarom ging Humanitas op zoek naar andere huisvesting voor haar

cliënten in Warnsveld. Met de wensen van de bewoners stapte Humanitas naar woningbouwvereniging Hanzewonen. Het resultaat is de bouw van een splinternieuw wooncentrum in de wijk Overkamp. De woonruimten zullen voldoen aan strenge eisen van de Welstandscommissie. Dat bracht echter een onvoorzien probleem met zich mee. De kosten van het wooncentrum werden door al die speciale eisen zo hoog dat de bewoners de huur niet zouden kunnen opbrengen. De subsidie van de gemeente Zutphen was niet genoeg. Humanitas en de bewoners van Kloetschup kregen hulp uit een andere hoek: Hanzewonen besloot het verschil tussen de bouwkosten en aanvaardbare huur voor haar rekening te nemen. Het komt vaker voor dat woningen door de hoge kwaliteitseisen te duur worden voor huurders die niet helemaal zelfstandig kunnen wonen. In zulke gevallen reiken woningbouwverenigingen nog wel eens de helpende hand. Ook in dit geval liet Hanzewonen zich van haar goede kant zien.

Koffie na het zwemmen

Na jaren koffie te hebben geschonken voor ouderen, waren vijf vrijwilligers van Humanitas in Winterswijk zelf aan de beurt. In het kader van het Jaar van de Vrijwilliger heeft de afdeling Oost-Achterhoek de vrijwilligers in het zonnetje gezet. Voorzitter Hajo Hofland bood de dames een bloemetje aan. Elke donderdagmorgen zorgen zij dat er koffie in het zwembad Jaspers is voor deelnemers aan het project Meer Bewegen voor Ouderen. 'Zij zijn een voorbeeld van vrijwilligers die door hun werk kunnen zorgen voor een belangrijke meerwaarde', zei Hofland. 'Zo krijgt het zwemmen ook een sociale functie door het gezellige napraten bij de koffie. Het terugdringen van sociale isolatie, dat is wat Humanitas wil bereiken met haar activiteiten.'

■ De commissie Kindervakantieweken van Humanitas zoekt vrijwilligers om kinderen met een licht problematische achtergrond een gezellige, sportieve vakantieweek te bezorgen in de omgeving van

Oostvoorne en het **Brielse Meer**. Informatie en aanmelding bij Humanitas District Noordwest (Marjan van Leuven) telefoon 020 · 3051133.

■ Samah (Stichting Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers Humanitas) zoekt vrijwilligers voor een gastouderproject. Vrijwilligers zijn bij voorkeur geïnteresseerd in andere culturen en moeten af en toe tijd beschikbaar stellen voor jonge asielzoekers die in **Nederland** wegwijis moeten worden gemaakt. Meer informatie: Samah, telefoon 020 · 5231100.

■ Europa Kinderhulp zoekt in samenwerking met Humanitas en andere organisaties, vrijwilligers voor een gastouderschap om een kind uit een buitenlandse achterstandswijk een fijne vakantie te bezorgen. De kinderen komen onder andere uit **Londen, Parijs, Lille, Hannover, Amsterdam, Berlijn** of het voormalige oorlogsgebied Kosovo. Meer informatie: E. Ringelberg, telefoon 078 · 6149522 of A. Scheermeijer, telefoon 078 · 6156683.

■ De afdeling Eemland in **Amersfoort** en omgeving zoekt vrijwilligers die de training Steun bij Rouw willen volgen en aansluitend mensen steunen in hun rouwproces. Meer informatie en aanmelding: mw. D. de Vries, telefoon 033 · 4790840.

De afdeling Eemland zoekt verder gezinnen die in het kader van Home-Start (opvoedingsondersteuning aan gezinnen met jonge kinderen) andere gezinnen met kinderen jonger dan zes jaar hulp willen bieden op vrijwillige basis. Meer informatie: Wilma Smits, telefoon 033 · 479084 (maandag, woensdag en vrijdag van 9.30 tot 16.30 uur).

■ De afdeling **Den Helder** zoekt een begeleider/oppasser (v) voor het project vrijwillige thuiszorg. Doel is activiteiten ondernemen met een verstandelijk gehandicapte jongen van 8 jaar. De afdeling zoekt ook een vrijwilligster voor begeleiding van een gehandicapte jongen (22) Meer informatie: mevrouw Hofland of mevrouw Moerkerken, telefoon 0223 · 617422.

■ Humanitas is in samenwerking met Bonjo (Belangenoverleg Niet Justitiegebonden Organisaties) op zoek naar vrijwilligers die in **Arnhem** gedetineerden willen bezoeken in zowel de penitentiare inrichting De Berg (de Koepelgevangenis) als in het huis van bewaring Arnhem-Zuid (de Blue Band-bajes). Geïnteresseerden ouder dan 21 die stressbestendig zijn en goed kunnen luisteren kunnen contact opnemen met Anne Lenders van Humanitas, telefoon 024 · 3733695 of met Bonjo Amsterdam, telefoon 020 · 5231100.

■ Afdeling **Hilversum** zoekt vrijwilligers die bereid zijn een kortlopende cursus te volgen en die zich daarna voor minimaal een jaar aan het project Activerend Huisbezoek willen verbinden. Informatie en aanmelding bij Inge Duifhuizen, telefoon 035 · 6286093.

■ Met de komst van de lente heeft Humanitas weer volop werk voor vrijwilligers.

In het hele land heeft Humanitas telefooncirkels, kleine groepjes ouderen die elkaar dagelijks bellen om te checken of alles goed is. Al twintig jaar ervaart mevrouw J.M. Rus (80) veiligheid en betrokkenheid door haar deelname aan de Alkmaarse telefooncirkel. 'Ik weet zeker dat er naar mij wordt omgekeken.'

BAMBER DELVER

TELEFOONCIRKEL ALKMAAR

'Mensen die

OP EEN OPVALLENDE PLEK in de huiskamer hangt de lijst van de telefooncirkel van Humanitas. 's Ochtends stipt om half negen word ik gebeld', vertelt mevrouw Rus 'Elke dag, ook in het weekeinde. De lijst heb ik zo opgehangen dat ik meteen kan zien wie ik zelf hoor op te bellen. Want zo werkt het: ik word gebeld en op mijn beurt bel ik naar de volgende op de lijst. Tot de cirkel rond is en het laatste telefoontje terecht komt bij de coördinator. Dan weet hij dat iedereen gebeld is en dat het met iedereen goed gaat.'

Dat mevrouw Rus al twintig jaar meedoet aan de telefooncirkel van de afde-

ling Alkmaar van Humanitas heeft alles te maken met het prettige gevoel dat zij erbij heeft. 'Het is in één woord fijn om mee te doen. Als je op jezelf woont is het aangenaam om de ochtend te beginnen met een vriendelijke stem aan de andere kant van de lijn. Een goed begin van de dag. De gesprekken duren kort maar zijn altijd hartelijk.'

Onbenullige zaken

Zelf praat ik altijd even over het weer en de komende dag en vraag ik of iemand lekker heeft geslapen. Onbenullige zaken op het eerste gezicht, maar

■ Bij mevrouw Rus rinkelt al meer dan twintig jaar de telefoon om half negen 's morgens.

zo'n praatje maakt dat je lekkerder aan de dag begint.'

Deelname aan de telefooncirkel geeft mevrouw Rus ook een veilig gevoel. 'Je bent toch maar alleen. Als je ouder wordt kan er van alles aan de hand zijn. Wie merkt het op wanneer je je niet goed voelt of hulp nodig hebt? Er verschijnen vaak berichten dat ouderen pas na dagen gevonden worden, terwijl ze ziek of zelfs overleden zijn. Dat gebeurt mij niet, daar zorgt het contact via de te-

‘Wie merkt het op wanneer je je niet goed voelt of hulp nodig hebt?’

fooncirkel kennen elkaar niet alleen via de telefoon. Drie keer per jaar komen zij bij elkaar voor een kopje koffie en een praatje.

Hart op de goede plaats

Mevrouw Rus bezoekt deze ochtenden graag, al vindt zij dat er helaas te weinig gelegenheid is. ‘Drie maal per jaar is weinig, maar dat kan niet anders. Gerard Visser, onze coördinator, is ook 70. Ik vind het echt geweldig dat hij zich zo inzet voor andere ouderen. Een man met het hart op de goede plaats. Solidariteit is tegenwoordig ver te zoeken, maar een man als Visser laat zien wat je voor anderen kunt betekenen. Ik ben toevallig de eerste op de lijst en krijg dus hem aan de telefoon. Altijd hartelijk. Die hartelijkheid is zo belangrijk, dat ga je als oudere missen. Veel alleenstaande ouderen zijn op zichzelf aangewezen en de contacten verminderen. De weinige familie die ik heb kampt met gezondheidsproblemen. Zo’n telefooncirkel is daarom een uitkomst.’

Rus merkt dat ouderen soms schroom

staat echt niet ongevraagd voor je deur met de sleutel in de hand.’

Mevrouw Rus heeft wel eens meege maakt dat er iets mis was. ‘Een paar jaar geleden belde ik een vrouw die niet opnam. Zij was doof, dus probeerde ik het nog een paar keer.

Schrikken

Maar het bleef stil aan de andere kant van de lijn. Volgens afspraak heb ik de coördinator ingelicht. ‘Er is iets mis, hoor’, zei ik. Iemand kan de telefooncirkel een keer vergeten of zich verslapen, maar deze keer wist ik zeker dat mevrouw thuis zou zijn. Heel gek, maar je voelt dat. Altijd nam zij keurig op na een paar keer proberen. De coördinator ging kijken en vond haar dood in haar stoel. Daar schrik je van. Ook al is je contact telefonisch, je bouwt toch een band op. Je belt elkaar elke dag. Wij hopen allemaal dat wij het eeuwige leven hebben, maar wij weten dat dit niet zo is. Ik was blij dat deze vrouw snel werd gevonden. Nu weet ik zeker dat de telefooncirkel werkt.’

Mevrouw Rus ervaart de telefooncirkel als een steun in de rug bij het ouder worden. ‘Ik ben nu tachtig jaar en vind ouder worden moeilijk. De jaren vliegen voorbij, terwijl ik alles doe om bij te blijven. Elke dag een krant lezen, luisteren naar de radio en kijken naar de tv. Ik geloof dat je pas echt oud bent als je het initiatief uit handen geeft en niet meer weet wat er om je heen gebeurt. Dat laat ik niet gebeuren zolang ik mijn verstand nog heb. Deelname aan de telefooncirkel zorgt ervoor dat ik met beide benen in de maatschappij sta. Ouderen voelen zich vaak geïsoleerd, maar daar kun je vaak zelf wat aan doen. Zolang je het lichamelijk en geestelijk aankunt, moet je veel contacten onderhouden met mensen om je heen. Elke ochtend een telefoontje speciaal voor mij doet me veel goed. Ik weet dat er mensen zijn die op mij letten.’ ➡

‘Het is aangenaam om de ochtend te beginnen met een vriendelijke stem aan de andere kant van de lijn’

op mij letten’

lefooncirkel wel voor. Ik weet zeker dat er naar mij wordt omgekeken.’

Humanitas heeft in het hele land telefooncirkels, een stuk of tien ouderen onder leiding van een coördinator. Mevrouw Rus kwam in aanraking met de cirkel toen ze deelnam aan een cursus over levensloop. ‘Dat was heel interessant, mensen die praatten over hun leven. Maar toen de cursus ophield viel het onderlinge contact weg. Ik miste dat. De cursusleidster tipte mij over het bestaan van de cirkel. Meteen meegedaan en nooit spijt gehad.’

Deelnemers aan de Alkmaarse tele-

hebben om mee te doen. ‘Ik zeg vaak genoeg tegen ouderen in de buurt dat zij kunnen deelnemen. Maar ja, de afspraak dat de coördinator een huissleutel heeft stuit hen tegen de borst. Daar worden ze vaak een beetje bang van: ‘Een onbekende de sleutel van je huis geven? Stel je voor.’, zeggen zij vaak. Maar iedereen wil toch geholpen worden als er iets aan de hand is. Wie moet opendoen als je op de grond ligt? De sleutel wordt pas gebruikt als de nood aan de man is. Men begrijpt vaak niet dat er heel zorgvuldig wordt omgegaan met iemands privacy. De coördinator

**Als analist e-commer-
ce van KLM reist
Huub Lems de hele
wereld over om me-
dewerkers te onder-
steunen bij het zake-
lijk gebruik van
internet. Een zeer
drukke baan. Toch
vindt hij tijd om als
vrijwilliger van Huma-
nitas voor de Praatlijn
achter de telefoon te
zitten.**

JACQUELINE KENKEL

HUUB LEMS: INTERNET-ANALIST ALS VRIJWILLIGER

'IK BEN NOG NIET ZO LANG vrijwilliger. Pas drie keer heb ik dienst gedraaid. Na de eerste keer dacht ik: zonde van mijn tijd. Ik zat daar maar de hele avond, geen enkel telefoontje. Uiteindelijk

belde één mevrouw die steeds stilviel. Ik moest het gesprek gaande houden. Ik vroeg haar maar naar vakanties, haar voorkeur voor winkelen en de buurt waar ze woonde. Zo duren twintig mi-

nuten wel heel lang. Maar dat kan gebeuren bij de Praatlijn, waar mensen naar toe kunnen bellen als zij behoefte hebben aan een gesprek.

De tweede keer was het heel anders.

‘Praten, vragen en luisteren’

■ **Vrijwilliger Huub Lems weet uit eigen ervaring hoe het is om een luisterend oor te vinden.**

Ik kreeg vijf telefoontjes. Heel verschillende bellers: een jonge moeder die door haar man verlaten is en lijdt aan bekkeninstabiliteit. Zij was zo eenzaam. Ook een oudere vrouw die het alleen over haar poezen wilde hebben. Het is de bedoeling dat mensen hun verhaal vertellen en dat je als vrijwilliger van de Praatlijn luistert en meepraat.

Voor eenzame mensen is de Praatlijn een belangrijk contact. Het is eigenlijk niet de bedoeling dat je advies geeft, maar ik ontkom daar soms niet aan. Dat is ook niet zo erg. Door mijn werk als trainer weet ik natuurlijk het één en ander van gesprekstechniek. Ik oordeel niet, ik stel open vragen en ik probeer me steeds in situatie van de beller te verplaatsen.

Deel van het leven

Wanneer mensen de Praatlijn bellen geven ze toe eenzaam te zijn, een hele stap. Sommigen bellen bijna elke avond, al jarenlang. De Praatlijn is een deel van hun leven geworden. Er zijn ook bellers die alleen maar met een bekende willen praten, die gooien de haak erop omdat ik nieuw ben. Er is ook een vrouw die in haar leven zo door mannen teleurgesteld is, dat ze niet meer met een man wil praten. Zelfs niet van de Praatlijn. Die hangt altijd op wanneer een man antwoordt. Na vijf minuten gaat de telefoon weer. Wij weten dan dat er een vrouw moet opnemen, omdat die mevrouw waarschijnlijk voor de tweede keer belt.

Ik ben bij de Praatlijn gekomen nadat ik in een stadsblad een advertentie las waarin om nieuwe vrijwilligers werd gevraagd. Ik lees dat blad bijna nooit en juist die ene keer dat ik het opensloeg stond de advertentie erin. Er hadden veel mensen gereageerd. Wij kregen een intake-gesprek waarin vooral naar onze

motivatie werd gevraagd. Vorig jaar ben ik overspannen geweest. Toen was ik blij dat ik goede vrienden en familie heb waarmee ik kon praten. Stel je voor dat er niemand is die naar je luistert. Daarom vind ik de Praatlijn zo belangrijk: het is goed dat je ergens terecht kunt. De Praatlijn biedt telefonische hulp en dat spreekt mij aan. Ik voel er minder voor om bij mensen op bezoek te gaan, maar over de telefoon heb ik net die afstand die ik prettig vind.

Voordat ik achter de telefoon mocht zitten heb ik een introductiecursus gedaan, net als alle nieuwe vrijwilligers. Allemaal mensen met een verschillende achtergrond, van wao-er tot bedrijfs-trainer zoals ik.

Verharding

Allemaal van verschillende leeftijd en verschillende culturele achtergrond. Dat maakte het heel bijzonder. Opvallend was dat zoveel mannen zich hadden aangemeld. Ik denk dat dit te maken heeft met de verharding van de

wanneer je zelf cursist bent. Je hebt tijdens de cursus de mogelijkheid om bij jezelf na te gaan of dit is wat je wilt. Ik ga proberen het werk voor de Praatlijn een tijd te doen. Ik moet voor mijn werk vaak overwerken en naar het buitenland, maar ik streef ernaar om twee of drie keer per maand achter de telefoon te zitten. Vaker is niet haalbaar omdat ik een

‘Het geeft voldoening om iets voor een ander te betekenen’

volledige werkweek heb. Het weekend wil ik graag vrijhouden voor vrienden.

Na de tweede keer begon ik het werk bij de Praatlijn heel leuk te vinden, nog leuker dan ik eigenlijk had verwacht. Ik vind de mensen van Humanitas aardig. Het is alsof ik in een warm bad stap wanneer ik er kom. Men is zo belangstellend en schenkt veel aandacht aan elkaar. De Praatlijn is nu aan het veranderen. Wij hebben bijvoorbeeld telefonisch huisbezoek ingesteld. Mensen hoeven niet altijd zelf te bellen, maar kunnen gebeld worden. Voor de vrijwilligers ligt er een boek met telefoonnummers van mensen die gebeld willen worden. Sommigen hebben zichzelf opgegeven, maar ook het maatschappelijk werk meldt mensen aan. Vroeger was de Praatlijn vooral bedoeld voor eenzame ouderen die hun huis niet meer uit kunnen. Nu staat de lijn open voor iedereen die behoefte heeft aan een gesprek. Soms komen mensen met zware problemen. We hebben dan de mogelijkheid om door te verwijzen naar speciale hulpverleningsinstanties.

Het werk bij de Praatlijn is soms emotioneel zwaar. Ik kan niet meteen slapen na zo'n avond van half negen tot half twaalf. Dan ga ik eerst wat drinken en een beetje televisie kijken. Maar ik ben niet met vrijwilligerswerk begonnen voor de ontspanning. Het geeft mij een enorme voldoening dat ik iets kan betekenen voor een ander.' ➔

Naam	Huub Lems
Leeftijd	44
Woonplaats	Amsterdam
Beroep	Analist e-commerce KLM
Bijzonderheden	Vrijwilliger Praatlijn Humanitas Amsterdam

maatschappij. Mannen willen zich tegenwoordig echter juist meer met anderen gaan bezighouden. Dat kan in dit soort vrijwilligerswerk.

De cursus duurde zes weken. We hebben geoefend in het voeren van moeilijke gesprekken. We zijn ingegaan op de gevoelens van mensen die in de rouw zitten. Ik geef zelf voor mijn werk ook cursussen, maar het is toch heel anders

‘Stel dat er niemand is die naar je luistert’

ARNOLD IS HANDIG. Hij praat met Anke van Gestel over zijn handenarbeid in de penitentiare inrichting. Anke vertelt hem over de natuur, de bloemen en de bomen. Arnold ziet het nooit want hij zit in de gevangenis. 'In een ruimte als de gevangenis ziet hij geen natuur', schrijft Anke over haar bezoek aan Arnold. 'Soms vraagt hij iets over mij, maar de gesprekken gaan vooral over hem.'

Anke is vrijwilligster van de bezoekgroep gedetineerden van de afdeling Almere-Zeewolde van Humanitas. Eens in de drie weken bezoekt zij in die rol Arnold. Zij is één van de tientallen vrijwilligers die gedetineerden opzoeken. Steeds meer van zulke bezoekgroepen heeft Humanitas. Vier kwamen er vorig jaar bij en voor dit jaar staan er nog eens twee tot vier op de rol. Met de directie van gevangnissen en het geestelijk raadswerk worden afspraken gemaakt over het bezoeken van gedetineerden. Niet alleen in de penitentiare inrichting, zoals een gevangenis officieel heet, maar ook in huizen van bewaring. Daar zitten arrestanten in afwachting van hun vonnis of mensen die moeten brommen omdat zij een boete niet hebben betaald. Op vrijwillige basis kunnen zij zich opgeven voor bezoek door een vrijwilliger.

Voor veel gedetineerden is dit een van de weinige mogelijkheden voor een ongedwongen contact met de buitenwereld. De meeste gevangenen die zich hiervoor opgeven hebben weinig tot geen contact met familie of andere relaties. Afgesloten van de buitenwereld ondergaan zij een zwaar lot. 'Vrijwilligers bieden een luisterend oor dat niet justitie-gebonden is en daar hebben veel gedetineerden behoefte aan', zegt Roland Jonker, projectleider van Bonjo (Belangen Overleg Niet-Jusitiegebonden Organisaties). Bonjo zet bezoekgroepen voor gedetineerden op en draagt ze vervolgens over aan Humanitas. 'Hun enige

'Hun enige uitje is het bezoek aan de kerkdienst, daar gaan zij alleen heen om niet in de cel te hoeven zitten'

uitje is het bezoek aan de kerkdienst, daar gaan zij alleen heen om niet in de cel te hoeven zitten.

Zieltjes winnen

Er bestaan wel meer bezoekgroepen, meestal opgezet vanuit een kerkelijke gedachte. Gedetineerden zien dat als een vorm van zieltjes winnen. De humanistische gedachte spreekt hen meer aan omdat zij daar geen kerkpraatjes horen.'

Door het inzetten van bezoekgroepen wil Humanitas het dreigend sociaal isolement van gevangenen helpen doorbreken. De inzet van vrijwilligers alleen is daarvoor niet genoeg, maar het draagt wel bij aan een leefbaarder bestaan in de gevangenis. 'Wij hopen afleiding te kunnen bieden', zegt Anne Lenders van het district Oost van Humanitas en betrokken bij de bezoekgroep van de afdeling

Arnhem. 'Gedetineerden zitten erg op elkaars lip. Maar wij blijven realistisch. Vrijwilligers doorbreken alleen de sleur van de gevangenen die zij bezoeken. Een klein leeflijntje, meer bieden wij niet.'

Vrijwilligers en de gedetineerden die zij bezoeken praten over van alles en nog wat. Soms zijn het oppervlakkige gesprekken, soms diepgaande. 'Onze gesprekken gaan over ditjes en datjes', schrijft Van Gestel over haar ervaringen als vrijwilligster. 'Het lijkt onbenullig, maar het is heel wezenlijk voor een gevangene. Die is geïsoleerd van de normale wereld. Binnen de gevangenis is veel stoerdoenerij en er is geen plaats voor normale zaken. Een gesprek van mens tot mens tussen gevangenen zit er niet in.'

Hoe oppervlakkig de gesprekken ook zijn, ze doen de meeste gedetineerden

Steeds meer vrijwilligers van Humanitas nemen deel aan een van de bezoekgroepen voor gedetineerden. Zij zijn een uitlaatklep voor gevangenen die worstelen met eenzaamheid en onzekerheid. Een moeilijke maar hele nuttige taak. 'Een klein leeflijntje, meer bieden wij niet.'

HENK VLAMING

VRIJWILLIGERSWERK

Achter slot

Foto: Henk Thomas

‘Hoe kunnen wij ooit verwachten dat er iets verandert als wij onze handen van hen aftrekken?’

tegenover een vrijwilliger’, zegt Jonker. ‘Zo kunnen vrijwilligers in gewetensnood komen. De wet verbiedt het achterhouden van informatie over strafbare feiten. Tegelijk heb je als vrijwilliger je geheimhoudingsplicht, tenzij er een levensbedreigende situatie ontstaat.’

De delicate omstandigheden kunnen deze vorm van vrijwilligerswerk complex maken. Het begint al bij de vorming van een bezoekgroep. Zonder instemming van de gevangenisdirectie komt er niets van de grond. Ook is hulp nodig van de raadslieden in de gevangenis. Zij bemiddelen tussen gedetineerden en vrijwilligers. ‘Wij hebben vijftien vrijwilligers en slechts drie cliënten’, zegt A.P. van Haarlem, bestuurslid van de afdeling Zoetermeer. De afdeling doet mee met een bezoekgroep waar ook andere organisaties bij betrokken zijn. ‘De gedetineerden willen wel, maar de contacten met de directie lopen stroef. Wij verwachten dat hierin nog verbetering gaat komen.’

Niet zelden worden vrijwilligers geconfronteerd met onbegrip voor hun inzet of zelfs regelrechte afkeuring. De opvatting dat mededogen voor gestraften niet op zijn plaats is, is nog lang geen verleden tijd. Het vraagt om vrijwilligers die stevig in hun schoenen staan. ‘Zij moeten goed kunnen luisteren en niet snel een oordeel hebben over iemands daden’, zegt Anne Lenders van district Oost. ‘Een goede voorbereiding van vrijwilligers is daarom heel belangrijk.’

Belangrijk is dan ook dat vrijwilligers de waarde van hun werk in het oog weten te houden, hoezeer zij ook op de proef worden gesteld. Vrijwilligster Anke van Gestel heeft daar geen moeite mee. ‘Ik merk dat sommigen in mijn omgeving er negatief tegenover staan. Ik leg altijd uit dat het belangrijk is dat ook mensen die zijn opgesloten contact onderhouden met mensen van buiten. Hoe kunnen wij ooit verwachten dat er iets verandert als wij onze handen van hen aftrekken?’ ➔

IN DE GEVANGENIS

en grendel

goed. Velen van hen zijn gedesoriënteerd, onzeker, eenzaam en bang. ‘Zij weten niet wat er gaat gebeuren’, zegt Jonker van Bonjo. ‘De meeste zijn opgelucht dat zij hun ei kwijt kunnen, zij ervaren het als een enorme verlichting van hun last.’

Ongeacht de aard van de gesprekken wordt er van de vrijwilliger veel gevraagd. Men moet goed kunnen luisteren en kunnen omgaan met emoties en interesses van de gedetineerden.

Stoere verhalen

Ook moet een vrijwilliger opgewassen zijn tegen de soms uitdagende houding van een gesprekspartner. Jonker: ‘Soms vertellen gedetineerden stoere verhalen om te groeien en de vrijwilliger te imponeren. Zo van: ‘jij hoeft mij niets te vertellen’. Die houding is echter niet in hun belang. De vrijwilligers komen voor hen,

■ **Achter de muren van de gevangenis heerst stoerdoenerij, maar ook eenzaamheid en onzekerheid.**

maar zijn niet verplicht daartoe. Zij kunnen opstappen wanneer zij dat willen. Gelukkig heb ik nog nooit gehoord dat dit zodanig speelde dat contacten werden afgebroken.’

Hoewel het gaat om vrijwilligerswerk, heeft de vrijwilliger toch verplichtingen. De gevangenisregels moeten strikt worden nageleefd en er is een schriftelijk vastgelegde plicht tot geheimhouding. De gesprekken met gedetineerden zijn vertrouwelijk. Zelfs als de gedetineerde strafrechtelijke feiten opbiecht, mag de vrijwilliger niet uit de school te klappen. ‘Ik heb gehoord van gedetineerden die zo vertrouwelijk werden dat zij op het punt stonden bepaalde zaken op te biechten

Rinus Brugman verstandelijk gehandicapten

Rinus Brugman is vrijwilliger bij Stichting Opmaat te Bedum (Groningen), een instelling voor verstandelijk gehandicapten. Voor het vrijwilligerswerk wordt samengewerkt met Humanitas in Groningen. Elke maandagmiddag bezoekt Rinus Brugman Antoinette van Stokkem (62).

IK HEB ALTIJD in de techniek gewerkt. Heel wat anders dan het vrijwilligerswerk dat ik nu doe. Soms denk ik wel eens dat ik het verkeerde beroep heb gekozen en mij had moeten toelagen op begeleiding van mensen met een verstandelijke handicap. Dit werk is zo leuk. Het is ongeveer tien jaar geleden begonnen toen ik vanuit een andere organisatie een verstandelijk gehandicapte man van 72 bezocht. Hij is inmiddels overleden, maar het contact dat ik had heeft mij zo goed gedaan dat ik sindsdien allerlei activiteiten met verstandelijk gehandicapten heb gedaan. Van het rijden van de bus tot het meegaan met vakanties. Toen er voor het initiatief in Bedum vrijwilligers werden gezocht, heb ik mij meteen aangemeld. Mevrouw van Stokkem woont vlakbij.

Maandagmiddag

Antoinette woont samen met vier anderen in een huis van Opmaat. Het is altijd afwachten wie van de bewoners opendoet: 'Há die Rinus! Kom erin!'. Ze kennen mij en weten dat ik voor haar kom. Zij zit te bladeren in een van haar vele tijdschriften over bruidsjurken. Ademloos bekijkt ze de foto's. Bruidsjurken vormen één van haar hobby's. Op haar zestigste verjaardag hebben we haar

meegenomen naar een winkel die bruidsjurken verhuurt. Daar hebben we foto's genomen. Ze was er verguld mee. Regelmatig laat zij de foto's zien waarin zij schittert in een prachtige jurk, overdekt met glittertjes en kant. Ze kijkt op en lacht haar breedste lach. Elke maandag is anders, we hebben nooit een vast programma. Wij zien wel waar we zin in hebben.

Vandaag gaan we er op uit. In het dorp is een winkeltje dat ansichtkaarten verkoopt. Daar wil zij langs want zij is gek op kaarten. Het is uitzoeken, er zijn er ook zoveel. Dan op naar de supermarkt. Mevrouw van Stokkem heeft zo haar inte-

resses en mannen zijn er één van. We hebben afspraken: *geen mannen, alleen wij twee*. Maar ja, soms lukt het haar om weg te glippen. Ik vind haar terug terwijl zij om de nek van een knul hangt die niet goed weet wat hij met haar aan moet. Natuurlijk doet ze verder niks, ze wil alleen maar hangen. Ik maak haar los en spreek haar toe: 'We zijn toch met elkaar?'. We lachen erom en lopen de winkel uit, arm in arm.

Het is altijd heel leuk om met haar op stap te gaan. Ik heb er zelf zoveel plezier in. Buiten de maandagen om rijd ik wel eens langs haar huis om even gedag te zeggen. Even een bakje koffie drinken. We wandelen langs de winkelstraat, het stoepje van amper drie centimeter wordt ons plotseling fataal. Omdat we gearmd lopen vallen we beide om. Zij onder, ik boven. Een absurde situatie, er schieten opeens allerlei mensen op ons af die willen helpen. Ik weet niet wat me overkomt, ditmaal word ik geholpen. Als we onze kleren afkloppen en controleren of we beiden niets hebben, stappen we dapper verder. Ons lachen is door de hele straat te horen.

Dan zijn we weer bij haar thuis. Nog een kwartiertje een kopje thee drinken, dan ga ik er weer vandoor. We zitten lekker op de bank. Natuurlijk komen de bruidsfoto's weer voor de dag. Ze wil pertinent dat ik een bruidstijdschrift mee naar huis neem: 'Hier, voor jou. Mag je hebben'. Het is een groot cadeau. Ik houd het blad stevig onder mijn arm en fiets naar huis toe. Als ze een volgende keer bij mij komt vindt ze hetzelfde blad in de krantenstapel. Ze is overdonderd: 'Mag ik die hebben?', vraagt ze. 'Natuurlijk, neem maar mee', zeg ik. Ik zie haar genieten. Vaak denk ik: dit is geen werk, dit is een klein feestje. Elke maandag feest: voor haar en voor mij.

De naam Antoinette van Stokkem is gefingeerd vanwege privacy van de betrokkene.

Illustratie: Majel

De afdeling Zuidoost Drenthe heet na de gemeentelijke herindeling Humanitas Coevorden. Niet alleen de naam is nieuw. Het aantal activiteiten breidt zich gestaag uit en de afdeling werft met groot enthousiasme nieuwe leden en vrijwilligers. 'De eerste vruchten van onze campagne zijn er al.'

FRANS VAN ROOIJEN

Geest van vernieuwing in Coevorden

■ Start van de campagne van Humanitas Coevorden op 29 februari.

HUMANITAS DE LUCHT IN, riep de afdeling Coevorden op 29 februari. Als start van de PR-campagne van Humanitas wilden een paar afdelingsbestuurders en de wethouder van Coevorden samen opstijgen in een luchtballon. Met de PR-campagne wil Humanitas meer bekendheid krijgen om nieuwe leden en vrijwilligers te werven. Het is schrikken als de ballontocht wordt afgeblazen vanwege de te harde wind. De geplande start van de PR-campagne in verzorgingshuis De Voorde gaat gewoon door. 'Humanitas Coevorden is sinds kort onze nieuwe naam', vertelt afdelingsvoorzitter J. Halfwerk. 'Wij heten geen afdeling Zuidoost Drenthe meer, nu door de gemeentelijke herindeling de omliggende dorpen ook onder de gemeente Coevorden vallen. Van oudsher doen wij mee aan de organisatie van de Drentse kindervakantieweken en zorgen wij voor een fijne week voor een kleine honderd kinderen uit de Rijnmond bij gastgezinnen.'

Naar aanleiding van vragen uit de samenleving komen daar andere projecten bij, toont Halfwerk: 'Sinds kort is er een asielzoekerscentrum in onze gemeente en kennen wij een werkgroep asielzoekers. Voor leden en introducés organiseren wij op zondag de koffie-ochtend. Wij overwegen om deze ochtend voor iedereen open te stellen. Bij ons eettafelproject in verzorgingstehuis De Voorde kunnen 55-plussers drie keer per week voor 6,50 gulden prima eten.'

Uit een haalbaarheidsonderzoek blijkt dat behoefte bestaat aan Home-Start, een project waarbij vrijwilligers steun geven aan moeders met een jong gezin. We zijn ver gevorderd met de voorbereidingen van dit project.'

Samen werken

Humanitas Coevorden werkt nauw samen met de gemeente en andere organisaties. 'En', voegt de voorzitter eraan toe, 'wij overleggen waar nodig met de stichting Zonnebloem en het Rode kruis. Samen met deze organisaties, de thuiszorg en de terminale zorg hebben wij een centraal meldpunt voor terminale thuiszorg. Een aantal van onze bestuursleden zitten in de besturen van de kinderopvang en maaltijdservice Tafeltje-dek-je.'

Het zijn kleinschalige activiteiten, maar dat hoort zo bij een afdeling van een niet al te grote gemeente. 'Als afdeling van een plaats met 35.000 inwoners zitten wij net tussen tafellaken en servet', vervolgt Halfwerk. 'Er bestaat behoefte aan projecten voor kleine aantallen mensen. Daarom zijn we blij dat wij samen met de afdeling Emmen van Humanitas een project voor rouwverwerking hebben en een project om slachtoffers van seksueel misbruik te steunen.'

Wethouder Arends van Coevorden, ooit bestuurder van Humanitas en al 35 jaar lid, heeft een open oog voor samenwerking tussen de gemeente en Humanitas. Beiden lopen regelmatig tegen dezelfde zaken aan bij hun inspanningen om steun en zorg te bieden. Arends: 'Een

gemeentelijk project voor activerend huisbezoek kwam niet van de grond. Mensen van hier vragen niet om huisbezoek. Uit schaamte. De noorderling laat zijn sores niet zien, men wil zelfredzaam zijn. Daarnaast zit de burenhulp, naoverschap, diep verankerd in de Drentse gemeenschap.'

Humanitas Coevorden pakt nu het vriendschappelijk huisbezoek op. De wethouder en de voorzitter leggen tijdens de start van de campagne een symbolisch vriendschappelijk huisbezoek af bij mevrouw Kok (79), ook lid van Humanitas.

Borduren

'Ik sympathiseer met de werkwijze van Humanitas,' zegt zij met een knipoog, 'maar persoonlijk zou ik liever bij iemand langgaan om haar te leren borduren dan dat ik kom om te kletsen.'

Humanitas Coevorden pakt de campagne verder groots aan. 'Het afdelingsbestuur heeft alle leden een brief gestuurd met het verzoek om minstens vijf namen per persoon door te geven van mensen die we kunnen interesseren voor vrijwilligerswerk, een bestuursfunctie of lidmaatschap', zegt afdelingssecretaris T. Vos-Mulder, wier man publiciteit verzorgt en contacten met de pers onderhoudt. 'Er zijn al veertig brieven terug en binnen een maand nemen wij contact op met potentiële kandidaten. Eén vrijwilliger heeft zich al gemeld en we hebben alle plaatselijke en regionale bladen gehaald met ons persbericht over de campagne.'

Publiek debat

U wilt een publiek debat organiseren maar weet niet hoe. Het Humanistisch Verbond organiseert speciaal daarvoor een training halverwege deze maand. In vijf dagen verdeeld over drie aaneengesloten dagen, leren de trainers hoe een thema voor een publiek debat in de eigen regio gekozen kan worden. Zij leren de aanwezigen hoe die hun mening moeten verwoorden op papier, hoe zij die moeten presenteren en moeten omgaan met reacties uit het publiek. Belangrijk in een publiek debat is om de eventuele meningen goed samen te vatten en te formuleren. Gedurende de driedaagse training volgen de cursisten het hele proces dat bij de organisatie van een publiek debat komt kijken. Het resultaat daarvan zijn twee publieke debatten die op de laatste trainingdag door de cursisten worden gevoerd, aan de hand van de daarvoor opgedane kennis.

Rotterdamse Vredesboot

Het HVB (Humanistisch Vredesberaad) bereidt zich voor op Rotterdam Culturele Hoofdstad 2001. Samen met de vredesorganisatie PAIS heeft zij een aantal ideeën ontwikkeld die om nadere uitwerking vragen. Zo liggen er plannen om een vredesmuseum of een vredesboot in te richten. Dat idee komt voort uit de oprichting vorig jaar van het Nederlandse Museum voor Vrede en Geweldloosheid. Dit museum organiseert rondreizende exposities. Het is echter de bedoeling om een permanent museum in te richten op een boot. Over de aankoop van een schip wordt daarom al onderhandeld door de stichting die het museum exploiteert. Door samenwerking met het museum is het HVB in

staat om de vredesboot volgend jaar in de Rotterdamse haven te hebben. Behalve het idee van een drijvend museum heeft het HVB plannen om Rotterdam Culturele Hoofdstad 2001 op te luisteren met debatten en workshops en projecten met kunstenaars en kunstinstellingen. De Stichting RCH 2001 heeft voor de voorgenomen debatten van het HVB al een behoorlijke financiële steun toegezegd. Ook het Humanistisch Verbond wil de initiatieven van het HVB sponsoren.

Burgerteams tegen conflicten

De Hogeschool Windesheim gaat een door het HVB (Humanistisch Vredesberaad) ontwikkelde HBO-opleiding aanbieden voor mensen die kunnen worden ingezet in Burger Vredeteams. Dat zijn teams die in een zo vroeg mogelijk stadium in een conflictgebied worden ingezet om het conflict in kaart te brengen en kiffende partijen te helpen hun geschillen vreedzaam op te lossen. Zodra de overheid subsidie beschikbaar stelt, kan de opleiding van start gaan. Er is al flinke belangstelling voor deelname. Zo heeft de SNV (Stichting Nederlandse Vrijwilligers) interesse getoond. Ook het ministerie van Defensie zou naar verluidt oren hebben naar de opleiding.

De kunst van opvoeden

Veel ouders die hun kinderen bedelven onder liefde, aandacht en speelgoed vragen zich toch nog wel eens af wat zij nog meer kunnen bieden. De vraag stellen is hem beantwoorden, maar menige ouder weet alleen niet hoe. Samen met het HVO

Maatschappelijk middenveld

Op 3 april heeft de Humanistische Alliantie in samenwerking met De Rode Hoed een aantal lezingen en een discussie georganiseerd over het gat in het middenveld. Centraal stond de afkalving van het maatschappelijk middenveld en de verhouding tussen overheid en middenveldorganisaties. Onder het maatschappelijk middenveld worden bepaalde belangenorganisaties verstaan, zoals vakbonden, werkgeversverenigingen of migrantenorganisaties. Maar ook Humanitas, het Humanistisch Verbond en Hivos worden tot deze categorie gerekend. Kenmerk van het middenveld is het streven naar een gemeenschappelijk maatschappelijk belang en de oorsprong in vrijwillig burgerinitiatief. Onder invloed van het verval van ideologieën en opdrukkende individualisering zijn waarden en normen minder belangrijk geworden, zo werd duidelijk. Daardoor hebben organisaties als Humanitas en het Humanistisch Verbond niet meer zo'n stabiele achterban als twintig jaar geleden. Ook de positie van de overheid is hierbij van belang. De verzorgingsstaat is feitelijk verworden tot een transactiestaat, waarin marktdenken en instrumenteel handelen de boventoon voeren. Zo dreigt een gat te ontstaan in het traditionele middenveld. De organisaties in het middenveld moeten kiezen: laten zij zich meeslepen door deze ontwikkeling of gaan zij hun eigen weg. Meer informatie: Humanistisch Verbond (Rick de Jongh), telefoon 020 · 5219000.

Foto: Henk Thomas

■ Opvoeden kun je leren en daarom heeft het Humanistisch Verbond er een cursus over gemaakt.

(Humanistisch Vormings Onderwijs) heeft het Humanistisch Verbond daarom een cursus ontwikkeld onder de titel De kunst van het opvoeden. De cursus bestaat uit gespreksavonden, elk met een ander thema. Onder leiding van deskundigen gaan de cursisten met elkaar in gesprek. In de eerste bijeenkomst staat het fenomeen opvoeden centraal. Daarbij komen het humanistisch mensbeeld, het belang van normen en waarden voor zelfbeschikking en kenmerken van humanistische opvoeding aan bod. De tweede avond staat zelfbeschikking centraal, op de derde avond communicatie, de vierde avond het uitoefenen van invloed en tenslotte idealen in de opvoeding. Meer informatie en aanmelding: Humanistisch Verbond (Lotte Wouters), telefoon 020 · 5319000, e-mail l.wouters@humanistischverbond.nl.

De multiculturele samenleving is onhaalbaar **Mensen leven samen op basis van overeenkomsten in plaats van verschillende culturen**

Humanitas zet zich in voor de multiculturele samenleving. Iemand's culturele achtergrond hoeft geen beletsel te zijn om deel te nemen aan de Nederlandse samenleving. Anderen stellen juist dat culturele verschillen verdeeldheid zaaien. Is de multiculturele samenleving dan wel haalbaar?

Foto: Henk Thomas

Michiel Thissen, opleidingscoördinator marketing en management Hogeschool van Amsterdam.

■ 'In mijn visie betekent cultuur datgene dat mensen gemeenschappelijk hebben. Op het moment dat je twee culturen hebt, is er een verschil. Het begrip multiculturele samenleving bevat dan ook een tegenstelling. Als cultuur datgene is wat mensen bindt, zou je niet kunnen opschieten met burens die een andere cultuur hebben. Multicultureel betekent dan dat je langs elkaar heen leeft. Wil je een samenleving waarin je allemaal als vanzelfsprekend dezelfde normen en waarden hanteert, dan zul je toch op zijn minst een stukje cultuur gemeenschappelijk moeten hebben. Ik pleit ervoor om de term multiculturele samenleving af te schaffen. Er is maar één cultuur, anders is er geen samenleving.'

Jan Sintricolaas, onderwijssocioloog in het Algemeen Dagblad.

■ 'Als we de integratie van allochtonen willen bevorderen, zal er meer moeten gebeuren dan taalonderricht op school. Bijvoorbeeld meer kansen op werk creëren. De overheid kan hier een voorbeeldfunctie vervullen. En ook het woningbeleid moet op de helling. Het onderwijs kan dan zorgen voor meer voor-schoolse voorzieningen en het meer be-

trekken van vooral allochtone ouders bij de school. Verbetering van de positie van allochtonen zal nog veel tijd vergen. Als we het goed aanpakken, hoeft van een multicultureel drama geen sprake te zijn.'

Marius Ernsting, directeur Humanitas

■ 'Er is absoluut geen tegenstelling tussen het versterken van de culturele identiteit aan de ene kant en de integratie in de Nederlandse samenleving aan de andere kant. Integendeel: een versterkte groepsidentiteit bevordert juist de opname van een groep als volwaardige participant in de gehele samenleving.'

Floor Kaspers, projectleider NJMO (Nationale Jongerenorganisatie van Milieu en Ontwikkeling) en voorzitter jongerenfractie van Groen Links.

■ 'Het debat over de multiculturele samenleving wordt gevoerd door autochtonen over de hoofden van allochtonen heen. In februari stond er een interview in de krant met een jurist en lid van de Haarlemse gemeenteraad voor het CDA, die op zijn zesde vanuit Turkije naar Nederland was gekomen. Een zogenaamde gelukte allochtoon. Hij noemt zichzelf geen geïntegreerde maar een geïntercreeerde allochtoon. Wat mij stoort aan zijn opstelling is dat hij er

vanuit gaat dat hij is gelukt en het dus de eigen schuld is van de niet gelukte allochtonen als zij niet integreren. Het zou niet moeten gaan om de schuldvraag. Die blokkeert juist een gesprek waarvan de uitkomsten constructief zijn voor de oplossing van het multicultureel probleem.'

Adjid Bakas, directeur Dexter, adviesbureau voor multicultureel personeelsbeleid. Heeft een Surinaamse achtergrond.

■ 'Natuurlijk is de multiculturele samenleving haalbaar. In de praktijk is die er al. Kijk eens naar het straatbeeld, luister naar de muziek en proef wat je in restaurants krijgt. Dertien procent van alle huwelijken is tussen blank en zwart. Nederland ziet er heel anders uit dan vijftig jaar geleden en over vijftig jaar vragen onze kinderen zich af waar wij het ooit over hadden. Dan is iedereen vast beige. De discussie over de haalbaarheid van de multiculturele samenleving is achterhaald. Onze wetgeving is een monocultuur en wij bezigen ook maar één taal. Mits er een aantal noodzakelijke gemeenschappelijke kaders is, is er best ruimte voor mensen om eigen culturele waarden te houden. Wij hebben op kantoor een medewerker die elk jaar naar carnaval gaat. Daar snappen de anderen niets van.'

Agenda

april

mei

5 en 6 april

Vervolg cursus **Sociale Interventiekunde** van de Districtsraad Noordwest. Informatie: District Noordwest, telefoon 020 · 3051133.

7 april

Uitreiking **Ribbius Peletierprijs**, voor de inzet vanuit een humanistische levensbeschouwing voor (vrouwen-)emancipatie. Plaats: Agnes Andeweg, Universiteit voor Humanistiek. Informatie telefoon 030 · 2390162.

13 april

(Homo-)seksualiteit, lezing Jonge Humanisten in het kader van de lezingencyclus Jij en Ik in liefde en conflict. Plaats: van Eeghenstraat 90 in Amsterdam, van 20.00 tot 22.00 uur. Meer informatie: Jonge Humanisten (Gea Meijers), telefoon 0294 · 430977.

14-16 april

Training Publiek Debat, cursus van het Humanistisch Verbond over het organiseren van een publiek debat. Deelname: f 95,- (inclusief twee overnachtingen en cursusmateriaal). Plaats: Conferentiecentrum Korteheemmer (Friesland). Meer informatie: Humanistisch Verbond (Lotte Wouters), telefoon 020 · 5219000, e-mail l.wouters@lb.humanistischverbond.nl.

15 april

Bijeenkomst **Districtsraad Oost**, informatie District Oost, telefoon 0575 · 546057.

27-29 april

Vervolg cursus **Sociale Interventiekunde** van de Districtsraad Noordwest. Informatie: District Noordwest, telefoon 020 · 3051133.

29 april

Bijeenkomst **Districtsraad Noord** Humanitas, informatie District Noord, telefoon 050 · 3120633.

4 mei

Overleg **Groot Managementteam** Humanitas. Informatie Landelijk Bureau (Wanda van Doorne), telefoon 020 · 5231100.

11 mei

Bijeenkomst **Ondernemingsraad** Humanitas. Meer informatie: Landelijk Bureau (Loes Meijer), telefoon 020 · 5231100.

13 mei

Nieuwkomersdag Humanitas. Plaats: Landelijk Bureau Humanitas, Amsterdam. Informatie en aanmelding: Landelijk Bureau (Ton van den Brink), telefoon 020 · 5231100.

15 mei

Penningmeesteroverleg Humanitas. Meer informatie: Landelijk Bureau (Wanda van Doorne), telefoon 020 · 5231100.

20 mei

Cultuur van Vrede en Geweldloosheid, conferentie van het Humanistisch Vredesberaad (HVB) en de vredesorganisatie PAIS. Plaats: Kargadoor, Utrecht. Meer informatie en aanmelding: HVB (Tilly de Waal-de Groot), telefoon 035 · 6215817.

25 mei

Uitreiking **Henny Verhagenprijs** vanwege de Stichting Vrouwegezondheidszorg aan de Universiteit voor Humanistiek tijdens symposium Diversiteit in de Vrouwegezondheidszorg van 13.00 - 16.30 uur. Plaats: Agnes Andeweg, Universiteit voor Humanistiek. Informatie: telefoon 030 · 2390162.

25 mei

Bijeenkomst **Districtsraad Zuidwest** Humanitas. Meer informatie: District Zuidwest, telefoon 070 · 3584284.

31 mei

Humanitas jarig (55 jaar). Activiteiten van afdelingen, districten en Landelijk Bureau. Meer informatie: afdeling communicatie Humanitas (Jacqueline Kenkel, Helen Köhler), telefoon 020 · 5231100.

Nieuws van de PR-Campagne

Direct mail

Deze maand wordt door veel afdelingen en het Landelijk Bureau direct-mail verstuurd voor het werven van nieuwe leden. Voor deze mailing is een speciale folder ontworpen die bij de brief wordt gevoegd. Afdelingen kunnen deze folder en het vernieuwde briefpapier bestellen bij het secretariaat van het Landelijk Bureau. Tijdens de workshops zijn voorbeelden van wervingsbrieven uitgedeeld die afdelingen kunnen gebruiken voor het schrijven van hun brieven. Meer informatie: Landelijk Bureau 020 · 5231100

Samah van start

Vrijdag 17 maart werd Stichting Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers Humanitas (Samah) officieel opgericht. Het doel van de Stichting is het behartigen van de belangen van alleenstaande minderjarige en jong volwassen asielzoekers door middel van een ombudsfunctie, een informatiefunctie en een netwerkfunctie. Het bestuur bestaat uit leden van het hoofdbestuur van Humanitas en specialisten op het gebied van asielsezoekers. Voor het comité van aanbeveling hebben bekende politici zoals Boris Ditrich en Paul Rosenmöller hun medewerking toegezegd. Bij Samah melden zich inmiddels regelmatig mensen die geïnteresseerd zijn in het werken met minderjarige asielzoekers, als vrijwilliger of als gastgezin. Ook wordt regelmatig informatie gevraagd over projecten door alleenstaande minderjarigen zelf of door mensen die met hen werken. Om belangstellenden zo goed mogelijk te informeren is het van belang dat Humanitas alle activiteiten voor jonge asielzoekers door afdelingen in kaart brengt. Alle afdelingen van Humanitas kunnen dan ook binnenkort een brief verwachten waarin geïnformeerd wordt naar projecten of andere activiteiten voor minderjarige of jonge asielzoekers. Voor meer informatie: Samah, Landelijk Bureau Humanitas 020 · 5231100.

Inburgering Oudkomers

Minister Van Boxtel (Grote Steden- en Integratiebeleid) heeft de *Bijdrageregeling inburgering oudkomers* vastgesteld. Voor afdelingen van Humanitas kan dit interessant zijn als zij activiteiten voor oudere allochtonen organiseren. Op grond van de Bijdrageregeling ontvangt een aantal gemeenten voor de periode van 2000 tot 2003 geld voor het uitvoeren van het lokale beleid ter verbetering van de inburgering oudkomers. Dat zijn mensen uit etnische minderheidsgroepen die al

langere tijd legaal in Nederland verblijven. De gemeenten krijgen deze bijdrage als zij de minister een meerjarig plan voorleggen waar de volgende doelstelling aan ten grondslag ligt: 'Het vergroten van deelname aan en succesvolle afronding van trajecten voor beheersing van de Nederlandse taal door werklozen en opvoeders uit de groep oudkomers' (artikel 4 van de regeling). Voorbeelden van activiteiten zijn groepsles Nederlands, thuis-taalles, conversatiegroep en fietsles. Activiteiten die goed passen in het werk van afdelingen van Humanitas.

Allochtone bestuurders Zuid-West

Het bestuur van het district Zuid-West van Humanitas werkt aan de *multiculturalisering* van de vereniging. Eén van de activiteiten in dit kader betreft het aantrekken van allochtone personeelsleden. TOPLINK, een organisatie die (allochtone) vrouwen bemiddelt voor besturen, adviesraden en commissariaten, zocht op grond van het door het district geleverde profiel naar een geschikte kandidaat. Binnen zes maanden werden er twee geschikte kandidaten gevonden. TOPLINK is bereikbaar op de Mauritskade 37, 2514 HE Den Haag, telefoon 070 · 3640929, fax 070 · 3450833. De organisatie hanteert een basistarief van f250,-.

Hulp voor Denktank

De pas opgerichte Denktank van Humanitas is op zoek naar een stagiar(e). Extra hulp is welkom bij de organisatie van deze groep denkers en doeners die namens Humanitas discussiëren en stellingnemen over actuele maatschappelijke onderwerpen. De Denktank, die in februari voor het eerst bijeenkwam, bestaat uit vijftien onafhankelijke schrijvers, journalisten, politici en weten-

schappers. Twee keer in het jaar komen zij bijeen om zich in opiniërende zin te buigen over maatschappelijke vraagstukken. De belangstelling gaat uit naar een enthousiaste student van een hogeschool of universiteit met affiniteit voor journalistiek en het publiek debat. Van de stagiar(e) wordt een bijdrage verwacht in het aandragen van onderwerpen en het opstellen van opiniërende artikelen op basis van de inbreng van de Denktank. Meer informatie: Landelijk Bureau (Annette Jansen), telefoon 020 · 5231100 of e-mail a.jansen@lb.humanitas.nl.

Nieuwkomersdag

Regelmatig worden introductiedagen georganiseerd voor nieuwe vrijwilligers en beroepskrachten voor Humanitas. Zij maken tijdens deze bijeenkomsten kennis met de organisatie Humanitas. Wanneer door de campagne veel nieuwe vrijwilligers worden geworven, zullen een aantal extra dagen worden georganiseerd. De data zullen in Van Mens Tot Mens vermeld worden. De eerstvolgende nieuwkomersdag zal worden gehouden op 13 mei op het Landelijk Bureau van Humanitas. Inlichtingen en opgave: 020 · 5231100 (Ton van den Brink).

■ Nieuwkomers bij Humanitas worden altijd goed opgevangen.

Foto: Henk Thomas

Vragen

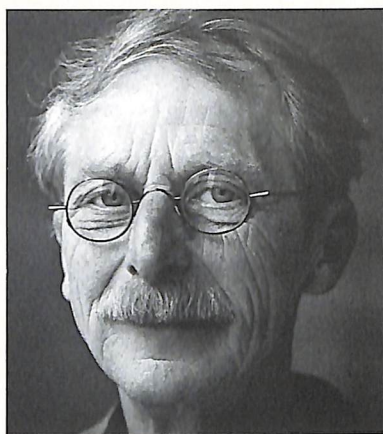

Foto: Henk Thomas

■ Juridisch medewerker mr. Ton van den Brink

Erfenis verwerpen of aanvaarden

Laatst hoorde ik dat je door een erfenis in de schulden kan raken. Is dat waar en kun je dat voorkomen?

Een erfenis omvat zowel de baten (geld en goederen) als de schulden van de erflater. De kans bestaat dat de schulden de bezittingen overtreffen. Het kan ook zijn dat op het moment van overlijden van de erflater nog niet bekend is of de boedel positief of negatief is. De erfgenamen zijn in beginsel aansprakelijk voor de schulden van de overledene. Ze kunnen daarvoor zelfs in hun privébezit worden aangesproken. Om dat te voorkomen kunnen erfgenamen hun beslissing om de erfenis te aanvaarden uitstellen. Zij kunnen de nalatenschap ook onder bepaalde voorwaarden accepteren of zij kunnen de erfenis verwerpen. Voor het uitstellen van hun beslissing hebben erfgenamen het recht van beraad. Zij hebben dan vier maanden om de situatie te onderzoeken voor zij besluiten of zij de erfenis aanvaarden, verwerpen of aanvaarden onder het voorrecht van boedelbeschrijving. Als een nalatenschap negatief is, is verwerpen het verstandigste. Verwerpen heeft tot gevolg dat de nalatenschap wordt verdeeld alsof degene die heeft verworpen niet bestaat. Ook iemand aan wie bij testament een legaat is vermaakt kan dit verwerpen. Wie een erfenis eenmaal heeft geaccepteerd, kan later niet meer verwerpen. Dit geldt ook voor iemand die zich in zijn doen en laten als erfgenaam gedraagt, bijvoorbeeld door dingen uit de boedel

mee te nemen. Verwerping is dan niet meer mogelijk. Als men niet direct kan kiezen tussen aanvaarden of verwerpen, kan men aanvaarden onder het voorrecht van boedelbeschrijving, ook wel beneficiaire aanvaarding genoemd. De erfgenamen aanvaarden dan wel, maar als blijkt dat de boedel toch negatief is (bijvoorbeeld omdat een onbekende schuldeiser zich meldt), zijn de erfgenamen alleen aansprakelijk voor zover er baten in de boedel zitten. Deze baten moeten dan ook uitsluitend worden aangewend om de schulden te betalen. De erfgenaam hoeft dus nooit bij te betalen. Een eventueel positief saldo na de afwikkeling van de nalatenschap komt de erfgenaam wel ten goede. Voor minderjarige erfgenamen is beneficiaire aanvaarding verplicht. Voor het uitoefenen van het recht van beraad, voor verwerping en beneficiaire aanvaarding moet een verklaring worden afgelegd bij de griffie van de rechtbank van het arrondissement waar de overledene woonde. Dat kan door een notaris worden geregeld, maar men kan het ook zelf doen. Op de griffie wordt dan een verklaring opgesteld waarin de namen van de erfgenamen staan, de naam van de erflater en de inhoud van de verklaring (recht van beraad, aanvaarding onder het voorrecht van boedelbeschrijving of verwerping).

Verklaring van erfrecht

De notaris van mijn vader had het laatst over een verklaring van erfrecht. Wat is dat voor een document en wat wordt daarin geregeld?

Met een verklaring van erfrecht of van curatele kan een aantal administratieve zaken na iemands overlijden geregeld worden. De verklaring is nodig om geld op te kunnen nemen van een bank- of girorekening van de overledene of om andere zaken te kunnen regelen, zoals het opzeggen van het huurcontract. Het document wordt door de notaris afgegeven. Het geeft aan dat de betreffende persoon is overleden, wie de directe familie van de overledene is, of er een testament is gemaakt en wie de erfgenamen zijn. Deze gegevens zijn van belang omdat de wet aan bepaalde familieleden bepaalde rechten geeft. Zo hebben kin-

deren recht op tenminste een legitiem portie uit de nalatenschap. Zij kunnen weliswaar bij testament worden onterfd, maar de wet geeft ze echter een eenvoudige manier om hiertegen bezwaar te maken. Voordat hij een verklaring van erfrecht kan afgeven, gaat de notaris dus bij de gemeente na of de overledene kinderen of een echtgenoot achterlaat. Ook onderzoekt hij of de overledene een testament heeft gemaakt. Alle notariële testamenten die in Nederland zijn opgemaakt, worden geregistreerd bij het Ministerie van Justitie. Heeft de overledene in het buitenland een testament gemaakt, dan kan het veel meer tijd kosten om daar achter te komen. Sommige landen hebben een goed register van testamenten, maar soms is de registratie zeer gebrekkig. Als men zich na langdurig verblijf in het buitenland weer in Nederland vestigt, is het dan ook zeer aan te bevelen hier een testament te maken. Dit maakt het zoeken naar eerdere testamenten in het buitenland overbodig. In een verklaring van erfrecht is tenslotte meestal ook geregeld wie van de erfgenamen naar buiten toe mag optreden namens alle erfgenamen. Hiermee wordt voorkomen dat alle erfgenamen steeds samen naar de bank moeten om geld van de rekening te halen. Daartoe tekenen alle erfgenamen een boedelvolsmacht op deze ene persoon. Omdat niet alle erfgenamen een dergelijke volmacht direct terugsturen, kan een en ander geruime tijd in beslag nemen.

Colofon

Van Mens Tot Mens is het tijdschrift van Humanitas Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw.

Adres Postbus 71 1000 AB Amsterdam

Telefoon 020 523 11 00

Fax 020 622 73 67

Internet www.humanitas.nl

Postgiro 582000

Abonnementen f 20,- per jaar

ISSN-nr. 0166-1124

Aanmelding voor lidmaatschap schriftelijk bij het Landelijk Bureau van Humanitas, Postbus 71, 1000 AB, Amsterdam. Postgiro ledenadministratie 294050

Redactie Jacqueline Kenkel, Michael Kerkhof, Wendy Maas, Henk Vlaming

Medewerkers Ton van den Brink, Bamber Delver, Omke Oudeman, Frans van Rooijen, Henk Thomas, Wietske Weel

Vormgeving Casper Klaasse, Hans Klootwijk

Illustratie Majel

Foto omslag Henk Thomas

Druk Boom Planeta

Nalaten is iets heel anders dan nalatigheid

Bij een overlijden moet er snel heel veel geregeld worden. Dat gaat veel gemakkelijker als u zelf al maatregelen heeft genomen. Maar veel mensen vinden het moeilijk of onaangenaam om zulke maatregelen te treffen.

Het Steunfonds Humanisme heeft betrouwbare, ervaren mensen die u kunnen helpen. Als uw executeur-testamentair bespreken ze met u hoe uw laatste wil er uit moet komen te zien. En uiteindelijk dragen ze ook nog zorg voor punctuele uitvoering.

Het Steunfonds Humanisme is opgericht door het Humanistisch Verbond. Het Humanistisch Verbond strijdt voor een humane, tolerante samenleving. Vraag gerust meer informatie, telefonisch op nummer (020) 521 90 00 of met de onderstaande bon.

STEUNFONDS
Humanisme

JA ik wil meer informatie over een executeur-testamentair van het Steunfonds Humanisme.

naam _____ v / m

adres _____

pc / plaats _____

telefoon _____

M

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar:
Steunfonds Humanisme, Antwoordnummer 10938,
1000 RA Amsterdam

Tijd voor jezelf?

Neem tijd voor jezelf. Verras jezelf. Vorm je mening aan de hand van diepgravende interviews, boeiende reportages en prikkelende visies. Met artikelen over interessante levensvisies, ethiek en de keuzes van kleurrijke mensen.

Geniet van de Humanist

Neem een proefabonnement op het boeiende opinieblad HUMANIST. Voor maar één tientje krijgt u de drie volgende nummers thuisgestuurd. Maak hiervoor f 10,- over op giro 58 van het Humanistisch Verbond te Amsterdam o.v.v. VAME.10. Iemand anders de HUMANIST cadeau doen kan natuurlijk ook: even bellen met (020) 521 90 00.

HUMANIST

Voor meer informatie, jaar- en cadeau-abonnementen: tel: (020) 521 90 00

Humanitas?

Dat is Marika Kaspers.

Marika Kaspers (48) is vrijwilliger bij Humanitas. En vrijwilliger zijn kan op heel veel manieren. Bij Marika is dat werken in wat ze bij Humanitas noemen een 'Maatjesproject'.

Ze heeft veel gedaan in haar leven. Een campingbedrijf gerund samen met haar man. Tandarts-assistente geweest. Achttien jaar in de bejaardenverzorging gewerkt. Drie kinderen grootgebracht. Hoe ze bij Humanitas kwam? We laten haar zelf even aan het woord: 'Ik las een stukje in de lokale krant over 'Maatjes'. Ik las hoe vrijwilligers maatjes worden met mensen die om wat voor reden dan ook uit de boot vallen. Drugs, gevangenis, alcohol, handicap. Het fascineerde me. Gewone mensen zoals ik, die zich inzetten voor anderen. Geheel belangeloos. Na een week gaf ik me op. Nooit spijt van gehad. Geen moment.' Sterker nog, ze is er trots op. Ze doet het 'omdat het nodig is. Omdat anders niemand het doet. Zo eenvoudig is dat. Punt'.

Vrijwilliger zijn bij Humanitas kan op veel manieren. En we hebben ze keihard nodig, vrijwilligers. Dus als u denkt ook wat van uw tijd en expertise af te kunnen staan, bel dan! En als u geen vrijwilliger kunt of wilt worden, zijn wij ook ontzettend blij met uw lidmaatschap van Humanitas. Voor f 37,50 per jaar. Telefoon **0900 - 486 264 827** ofwel **0900 - HUMANITAS** (35 ct/min). Of bezoek onze website: www.humanitas.nl.

Doen wat je moet doen.

 Humanitas